

LIITE 4. TUTKIMUSTEN MUKAANOTTO- JA POISSULKUKRITEERIT

Mukaan on otettu tutkimukset, joissa on:

Oikea P (Potilasryhmä)

Diagnoosit F10-F69 ja F80-F98. Kts. Aiheen rajaus -dokumentti (liite 1), keskeisiä alueita ovat:

- depressio
- ahdistuneisuushäiriöt
- riippuvuudet: alkoholi, lääkkeet, laittomat huumeet
- persoonallisuushäiriöt: erityisesti epävakaa persoonallisuus (BPD)
- neuropsykiatriset häiriöt kuten ADHD
- syömishäiriöt
- sekundaariset tai liitännäissairaudet, esim synnytyksen jälkeinen mielialahäiriö tai sepelvaltimotautiin tai COPDhen liittyvä masennus.

Lasten ja nuorten kohdalla otetaan mukaan myös häiriötasoiset ongelmat ilman varsinaisia diagnooseja. Kohteena ovat riskiryhmiin kuuluvat tai potilaat, jotka hakevat apua terveydenhuollosta: pois rajataan suuntaamattomat esimerkiksi väestöön tai kouluun kohdistetut sairauksien ehkäisy- tai terveyden edistämisen interventiot.

Oikea I (Interventio eli hoito)

- Psykoterapeutin antama psykososiaalinen hoito tai kuntoutus, avohoito
- Psykoterapeutin antama psykososiaalinen hoito tai kuntoutus + lääkehoito, avohoito

Oikea C (Comparator eli vertailuhoito)

- Lääkehoito ja hoitosuhde ilman tavoitteellista suunniteltua psykososiaalista interventiota
- Pelkkä lääkehoito
- Pelkkä tavanomainen hoitosuhde odoteltaessa psykososiaaliseen varsinaiseen hoitoon pääsyä ilman tavoitteellista suunniteltua psykososiaalista interventiota

Oikea O (Outcome eli terveystulos)

- Menetelmän tuottamat terveystulokset
- Toimintakyvyn menetyksen paraneminen tai lieveneminen

Oikea S (Setting eli organisaatiotaso)

- Avohoito
- Kustannusvaikuttavuustiedon osalta suljettiin pois myös muissa kuin kehittyneissä maissa tehtyjä tutkimuksia

Oikea T (Time eli seuranta-aika)

- Vähintään 6 kk

Oikea tutkimusasetelma:

- Vaihe 1: Meta-analyysit ja järjestelmälliset katsaukset
- Vaihe 2: Satunnaistetut interventiotutkimukset
- Muita EUnetHTA-osa-alueita käsittelevät katsaukset:
 - Turvallisuutta tai haittoja käsittelevät katsaukset
 - Organisatorisia näkökulmia käsittelevät katsaukset: erityisesti miten organisaatiotaso (setting) vaikuttaa hoitotuloksiin ja miten palvelun tarjoajien koulutus vaikuttaa hoitotuloksiin.
 - Eettisiä ja juridisia näkökulmia käsittelevät katsaukset

- Potilasnäkökulmaa tai sosiaalisia vaikutuksia käsittelevät katsaukset

Pois on suljettu tutkimukset, joissa on:

- Väärä diagnoosi, mm.
 - puheen ja kielen käytön häiriöt (mm. luki-, laskemis- ym. oppimishäiriöt).
 - autismi ja Asperger
 - nikotiini- ja kofeiiniriippuvuus
 - dissosiativiset ja depersonalisaatiohäiriöt
 - psyykkiset unihäiriöt
 - psyykkiset seksuaalihäiriöt
 - mutismi, Tic, tuhriminen, änkytys
- Väärä hoidon antaja (muu kuin psykoterapeutti)
- Väärä hoito (esim. toimintaterapia, työ kuntoutus, ratsastusterapia)
- Väärä vertailuhoito, esim. toinen psykoterapia
- Raportti maksullinen (ECRI:n ja HAYESin raportit)
- Muu kieli kuin englanti, suomi tai ruotsi